

V

Vrouwen

Jaarverslag 2015

E-mail: cdav@cda.nl
Website: www.cda.nl/cdav
Twitter: [Twitter CDA Vrouwen](https://twitter.com/CDA_Vrouwen)
Facebook: [Facebook CDA Vrouwen](https://www.facebook.com/CDA_Vrouwen)

Inhoudsopgave

Doelstellingen	3
Bestuur	4
Secretariaat	5
Netwerk Provinciale Vertegenwoordigers	6
CDAV Internationaal	7
CDAV contacten in de Tweede Kamer, Eerste Kamer en Europees Parlement	8
CDAV contacten in de Turkije	8
CDAV Binnen het CDA	9
Externe vertegenwoordigingen	10
Communicatie	12
Activiteiten CDAV landelijk	13
Activiteiten van diverse provinciale CDAV afdelingen	16

Doelstellingen

Het CDAV wil politieke bewustwording van vrouwen vergroten en stimuleert hen actief deel te nemen aan politiek en maatschappij. Het CDAV organiseert activiteiten om dit doel te realiseren en werkt aan opvattingen en ideeën op het gebied van emancipatie, die passen bij het christendemocratisch gedachtegoed en die van belang zijn voor vrouwen binnen en buiten het CDA. Het CDAV heeft ongeveer 2600 leden, kent een landelijk bestuur en provinciale en lokale afdelingen. Het CDAV werkt volgens een netwerkstructuur, dicht bij haar leden en met behoud van vrijheid en verantwoordelijkheden voor afdelingen.

Het CDAV streeft naar een verwezenlijking van haar missie door:

- Het leveren van een inbreng in het politieke beleid op basis van het politieke program van het CDA.
- Het bevorderen van politieke bewustwording bij vrouwen.
- Het bevorderen van de integratie en participatie van vrouwen in het CDA.

Meer concreet werkt het CDAV aan:

- Het ontwikkelen van ideeën en opvattingen rondom emancipatie en gezinsbeleid
- Het stimuleren, ontwikkelen en organiseren van scholing- en emancipatieactiviteiten op landelijk, provinciaal en lokaal niveau.
- Het vervullen van een vertegenwoordigende en adviserende rol in de daarvoor in aanmerking komende nationale en internationale vrouwenorganisaties.
- Het voordragen van vrouwen voor functies binnen en buiten het CDA en in politieke vertegenwoordigingen.
- Het adviseren van het CDA-bestuur op het gebied van emancipatie.

Bestuur

Het CDAV-bestuur bestaat per 31 december 2015 uit 6 personen. Het bestuur kwam zevenmaal bij elkaar om te vergaderen. De bestuurlijke samenstelling in 2015 was als volgt:

Josine Westerbeek-Huitink
Voorzitter

Elma Petter
Vicevoorzitter

Petra Groeneweg
Penningmeester/secretaris

Hennie Nillesen
Bestuurslid

Margriet van de Vooren
Bestuurslid

Mireille de Jonge
CDAV Internationaal

Geeske Telgen
Bestuurslid tm 13 juni 2015

Overzicht van intrede bestuursleden

Josine Westerbeek-Huitink	2013
Elma Petter	2013 herbenoemd
Petra Groeneweg	2015 herbenoemd
Hennie Nillesen	2015 herbenoemd
Margriet van de Vooren	2015 herbenoemd
Mireille de Jonge	2014

Afscheid Mirjam Maasdam en Geeske Telgen

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 13 juni 2015 hebben we afscheid genomen van Mirjam Maasdam en Geeske Telgen. Beiden hebben zich teruggetrokken uit het bestuur in verband met andere werkzaamheden.

Mirjam Maasdam heeft dat per 1 december 2014 gedaan in verband met het lijsttrekkerschap voor de verkiezingen voor Provinciale Staten in de provincie Utrecht. Mirjam is in 2009 in het bestuur gekomen, de eerste 2 jaar als penningmeester. Daarna was ze voor betrokken bij het schrijven van artikelen over emancipatie en zorg, bij het schrijven van het verkiezingsprogramma CDA in 2012 en bij de visiegroep Zorg van het CDA.

Geeske Telgen is sinds 2011 bestuurslid geweest gericht op de inhoud en mensen. Geeske heeft geschreven voor CDA.nl, was de vertegenwoordiger van het CDAV bij de NVR (Nederlandse Vrouwenraad) en contactpersoon naar de noordelijke provincies. Verder heeft Geeske een bijeenkomst georganiseerd over mantelzorg met Mona Keijzer en was zij de motor achter de Food-Battle met o.a. een enorm comité van aanbeveling, veel publiciteit in kranten en een werkbezoek aan de Librije.

Mirjam en Geeske worden bedankt voor de goede samenwerking en hun inzet voor het CDAV.

Secretariaat

Het Partijbureau heeft zich gericht op haar kerntaken. Dit heeft tot gevolg gehad dat vanaf het jaar 2015 het CDAV geen structurele secretariële ondersteuning meer heeft.

Op projectbasis kan het CDAV wel een beroep doen op ondersteuning door het Partijbureau tot een maximum van 600 uur. Petra Groeneweg heeft alle administratief ondersteunende taken overgenomen. De overige taken zijn onder de overige bestuursleden verdeeld.

Netwerk Provinciale Vertegenwoordigers

Het CDAV is in veel provincies actief. Alleen Zeeland en Flevoland hebben geen actieve CDAV-organisatie. Het bestuur van het CDAV vergadert twee keer per jaar met de afgevaardigden uit de provincie. Dit zijn meestal de provinciale voorzitters van het CDAV. Elk provinciaal bestuur heeft een aanspreekpunt binnen het landelijk CDAV-bestuur om zo de onderlinge communicatie te versterken.

Vertegenwoordiger Groningen:	Marja Leffers
Vertegenwoordiger Friesland:	Sjoerdje Kok
Vertegenwoordiger Drenthe (CDA 4Women):	Thilla Franken
Vertegenwoordiger Overijssel:	Fie Freriks
Vertegenwoordiger Flevoland	Monique Toorenburg
Vertegenwoordiger Noord-Holland:	Jolanda van Ling
Vertegenwoordiger Utrecht:	Wilmie van der Kuil
Vertegenwoordiger Gelderland:	Anne-Marie Vreman
Vertegenwoordiger Zuid-Holland:	Dineke den Hartog
Vertegenwoordiger Noord-Brabant:	Joke Wagter
Vertegenwoordiger Limburg:	Hennie Nillesen

In de provincie Zeeland is een initiatiefgroep ter oprichting van een zelfstandige afdeling van het CDAV gestart.

Meer over de activiteiten van de provincies is te lezen vanaf pagina 16.

Het landelijk bestuur en het NPV zijn in 2015 tweemaal bijeengekomen.

De eerste keer meteen na de nieuwjaarsbijeenkomst op 10 januari. Daarna is er vergaderd op de Leden-dag van 13 juni. Onderwerpen die werden besproken zijn de activiteiten in de provincies, het jaarthema, het beleidsplan en de rol van het bestuur en NPV, de activiteitenkalender en de jaarplanning, de financiële situatie van de Provinciale CDAV-afdelingen.

Voorts zijn er door diverse bestuursleden bezoeken gebracht aan de diverse Provinciale CDAV-afdelingen en aan de door hen georganiseerde bijeenkomsten.

CDAV Internationaal

CDAV-Internationaal is de internationale loot van het CDAV. De leden houden zich bezig met (gender) vraagstukken vanuit een Europese en internationale invalshoek. Wij doen dit door het signaleren, behartigen en ondersteunen van vrouwenbelangen in internationaal verband. Daarnaast formuleren wij aanbevelingen voor de fractie in de Tweede Kamer en de Euro-fractie in Brussel. Ook onderhouden wij nauw contact met de EVP-Vrouwen, rechtstreeks en via Hillie van der Streek, de secretaris-generaal van de EVP-Vrouwen.

De leden van het CDAV Internationaal vertegenwoordigen ook op andere momenten het CDAV, zowel binnen als buiten de partij, waaronder de CDA Commissie Buitenland en het WI-beraad.

In 2015 bestond het CDAV Internationaal uit de volgende leden:

Mireille de Jonge – voorzitter

Femmy Bakker – secretaris

Astrid Frey – lid

Yolande Ulenaers – lid (tot zomer 2015)

Yesim Chandan – lid (tot zomer 2015)

Het CDAV Internationaal is traditiegetrouw het jaar 2015 begonnen met de CDAV-Nieuwjaarsbijeenkomst 2015. Het thema van deze bijeenkomst was 'Wie wordt de Marga Klompé van de 21e eeuw?' met aandacht voor vrouwen, vrede en veiligheid. De bijeenkomst met een introductie op het thema door Iris Plessius en een reflectie van Esther de Lange, was drukbezocht.

In april vond het jaarlijkse colloquium van de EVP-vrouwen plaats. De leden hebben daar presentaties gekregen over de positie van vrouwen en hun rol in democratiseringsprocessen. De focus lag op Midden- en Oost-Europa na de val van de Berlijnse Muur.

De EVP-Vrouwen Summer Academy 2015 vond plaats in Malta en stond in het teken van 'Vrouwen en de digitale Agenda'. Dit thema stond ook centraal in München, waar in het najaar de bestuursvergadering en het congres van de EVP-Vrouwen werd gehouden. Tijdens het congres heeft het CDAV Internationaal een amendement ingediend op de resolutie met betrekking tot de Digitale Agenda.

Het CDAV werd bij genoemde gelegenheden vertegenwoordigd door de voorzitter. Naar München vergezeld door een van de CDAV Internationaal-leden.

In oktober 2015 heeft CDAV Internationaal voor het eerst officieel deel uit gemaakt van de Partijdelegatie naar het EVP-jaarcongres dat in 2015 in Madrid werd gehouden. Tijdens dit congres is Corien Wortmann herkozen in het EVP-bestuur. CDAV Internationaal heeft zich samen met het CDAV-bestuur en EVP-Vrouwen ingezet voor de lobby tot de herverkiezing van Corien Wortmann.

In de laatste maanden van 2015 zijn de voorbereidingen gestart voor de Nieuwjaarsbijeenkomst 'nieuwe stijl' van het CDAV en het CDAV Internationaal. Thema voor deze bijeenkomst is 'Onbekend maakt onbemind. De vluchtelingencrisis.'

CDAV contacten in de Tweede Kamer, Eerste Kamer en Europees Parlement

Het CDAV heeft regelmatig contact met de Tweede Kamerleden, met name met de woordvoerders van Portefeuilles die het CDAV aangaan. De voorzitter van het CDAV onderhoudt met name contacten met de fractievoorzitter Sybrand van Haersma Buma over beleidsinhoudelijke standpunten en de positie van vrouwen binnen het CDA; met Mona Keijzer op het gebied van zorg en vluchtelingen en met Pieter Heerema over vrouwen en de arbeidsmarkt. Daarnaast zijn er dit jaar diverse ad hoc contacten met de andere Kamerleden geweest tijdens bijeenkomsten, congressen en de heidagen van het partijbestuur.

De contacten met de Eerste Kamer zijn er vooral met Elco Brinkman, Maria Martens en Sophie van Bijsterveld. De CDAV-voorzitter spreekt over diverse onderwerpen met Elco Brinkman tijdens de partijbestuursvergaderingen maar ook daarbuiten. Met Sophie van Bijsterveld en Maria Martens zijn de contacten goed. Met name in het kader van onderwerpen die echt vrouwen betreffen. Beide vrouwen zijn vaak ook aanwezig op onze nieuwjaarsbijeenkomst, ALV en bij bijeenkomsten georganiseerd door het CDAV in de provincies.

De Europarlementsleden adviseren het CDAV internationaal. Esther de Lange is daar onze eerste contactpersonen. Daarnaast zijn er ook contacten met Jeroen Lenaers.

CDAV contacten in Turkije

Dit jaar organiseerde CDA Kleurrijk een studiereis naar Turkije. Vanuit het CDAV namen Margriet van de Vooren en Josine Westerbeek-Huitink alsmede oud-voorzitter Arinda Callewaert hieraan deel. Er zijn o.a. veel vrouwenorganisaties bezocht. Zo bezochten we Woman for Women Rights, de vrouwelijke ondernemersorganisatie Kagidir, de vrouwen tak van de politieke partijen CHP en AKP. Bij de AKP hebben we ook een locatie bezocht van waaruit de verkiezingen ondersteund werden.

Verder hebben we het Consulaat in Istanbul bezocht en tevens op hun uitnodiging de dodenherdenking op het consulaat bijgewoond. Ook bezochten we de ondernemersvereniging Musiad; het hoofd van Buitenlandse zaken in Ankara de heer Mustafa Osman Turam.

Bij elke studiereis hoort natuurlijk een bezoek aan de ambassade niet te ontbreken. Onderwerpen als de rol van de ambassade bij G20; de positie van de vrouw in de politiek en maatschappij; de problematiek rond vluchtelingen en het sociale zekerheidstelsel zijn ruim aan bod geweest.

Ook de ambtenarenvakbond; Diyanet; Teknokent en het instituut Strategic Thinking horen nog in het rijtje thuis van bezochte organisaties.

Het was een druk, overvol programma waarbij door de diversiteit aan bezochte organisaties een beter inzicht hebben gekregen in de positie van vrouwen in Turkije.

Lees [hier](#) het reisdagboek dat Margriet heeft gemaakt.

CDAV binnen het CDA

Het CDAV heeft een vertegenwoordiger in het Partijbestuur. De voorzitter van het CDAV Josine Westerbeek-Huitink maakt q.q. deel uit van het Partijbestuur.

Partijcongres

Het CDAV probeert altijd met zoveel mogelijk vrouwen deel te nemen aan het Partijcongres. Het CDAV heeft tijdens het partijcongres 10 extra stemmen naast de eigen stem van de leden van het bestuur. Vanwege deze extra stemmen is er voor een partijcongres overleg tussen het bestuur om voorstellen en resoluties die op het congres ter stemming worden gebracht met elkaar te bespreken en een stemadvies hierover uit te brengen. Ook is het CDAV gerechtigd om zelf resoluties in te dienen op het Partijcongres.

Verkiezingen Provinciale Staten en Waterschappen

In volksvertegenwoordigende organisaties zien wij graag een verdeling, die een afspiegeling is van de samenleving. Dat diversiteit gezond is voor een organisatie is bekend. Een divers team levert meer kwaliteit en heeft daarnaast meer het draagvlak.

Het aandeel vrouwen in de vertegenwoordigende organen is de laatste jaren afgenomen. Dat vinden we een zorgelijke ontwikkeling.

Daarom heeft het CDAV in 2014 aan alle provinciale voorzitters een brief geschreven om aandacht te vragen voor vrouwen op de kandidatenlijsten en om zoveel mogelijk rekening te houden met diversiteit in het algemeen.

We zijn blij met de vrouwen die gekozen zijn, maar het uiteindelijke totale aantal vrouwen is teleurstellend.

Overige vertegenwoordigingen binnen het CDA

Elma Petter neemt deel aan de werkgroep HRM.

Mireille de Jonge maakt deel uit van het Stichtingsbestuur van het Wetenschappelijk Instituut.

Op welke CDA-Vrouw

stem jij op woensdag 18 maart?

#ikstemCDA

Externe Vertegenwoordigingen

Nederlandse Vrouwenraad

Het CDAV is vertegenwoordigd in de algemene vergadering van de Nederlandse Vrouwen Raad (NVR). De Nederlandse Vrouwen Raad streeft naar gelijke rechten en volwaardige participatie van vrouwen op alle terreinen. De NVR, dat zijn alle lidorganisaties gezamenlijk. Onderwerpen die door de NVR op de agenda worden gezet verkrijgen daardoor meer gewicht dan wanneer lidorganisaties dat afzonderlijk doen. Er zijn ruim 40 vrouwenorganisaties lid van de NVR-koepel.

Politiek Vrouwen Overleg

De voorzitter Josine Westerbeek-Huitink vertegenwoordigt het CDAV in het Politiek Vrouwen Overleg (PVO). Het PVO is het bestuurlijk samenwerkingsorgaan van de vrouwen- en emancipatienetwerken van de politieke partijen op het gebied van arbeidsparticipatie, het combineren van arbeid en zorg, emancipatie en diversiteit. Algemene doelstellingen PVO:

- Bevorderen van gelijke behandeling en rechten van mannen en vrouwen
- Bevorderen van evenredige participatie van mannen en vrouwen in de politiek
- Bevorderen en aanzwengelen van discussie over genoemde doelstellingen met leden van het Kabinet, Tweede Kamerleden en Partijbesturen
- Partijoverschrijdende bestuurlijke samenwerking op het gebied van de rechten van de vrouw.

Het voorzitterschap en secretariaat van het PVO is elk jaar in handen van een ander politieke partij. Het CDA heeft in 2015 het voorzitterschap overgenomen van de VVD. Josine Westerbeek-Huitink heeft de rol van voorzitter vervuld en Teuni Scholthof de rol van secretaris. Het voorzitterschap wordt in 2016 voortgezet door D66.

De vergaderingen

Het PVO heeft in 2015 5 x keer vergaderd. De vergaderingen vonden plaats op de het CDA-partijbureau. Op de vergaderingen werd er onder de leden altijd een ronde gemaakt over wat er in de politieke partij in kwestie speelt op het gebied van vrouwen. Als iets in de politieke actualiteit van belang was voor vrouwen, werd er besproken of er een rol voor het PVO is weggelegd. Verder werden de vergaderingen gebruikt om relevante gesprekken en de expertmeeting te plannen, voor te bereiden en na te bespreken.

De werkbezoeken

In 2015 heeft het PVO drie werkbezoeken afgelegd. Op chronologische volgorde:

1. Mariëtte Hamer, voorzitter SER (13 mei 2015)

Onderwerpen: SER-adviezen die vrouwen raken, combinatie arbeid - zorg, pensioen, vrouwelijk leiderschap, aantal vrouwen in de SER. Een prettig gesprek waarbij mevrouw Hamer met het PVO mee dacht en haar hulp aanbood voor de toekomst.

2. Hans de Boer, voorzitter VNO-NCW (20 mei 2015)

Onderwerpen: de Topvrouwendatabank voor topfuncties in het bedrijfsleven (initiatief met Minister Bussemaker), bestuursstructuur en -cultuur, handelsmissies. Een prettig en serieus gesprek over de achterblijvende M/V diversiteit in de top van het bedrijfsleven.

3. Premier Rutte (28 oktober 2015)

Onderwerpen: vrouwelijke hoogleraren, gender pay gap, medicijnen voor vrouwen, economische zelfstandigheid en arbeidsparticipatie, WMO. Het was een prettig gesprek waarin de leden van het PVO de gelegenheid kregen om te vertellen wat er in ieder politieke partij speelde op het gebied van vrouwen. De premier was goed voorbereid, luisterde, was geïnteresseerd, stelde vragen en dacht met het PVO mee. Hij stelde ook voor om een gezamenlijke actie vanuit de woordvoerders op touw te zetten over een bepaalde kwestie, waarbij we ook de SP betrekken. Tot slot gaf hij aan dat het VVD-smaldeel van het PVO welkom is om eens terug te komen op gesprek.

De expertmeeting

De expertmeeting vond plaats op 1 september 2015 in de fractiekamer van het CDA in de Tweede Kamer. Het thema: De toekomst van de flexibele arbeidsmarkt: wat betekent dit voor vrouwen? Is het een keuze of een noodzaak voor vrouwen om kleine (combinatie)banen te vervullen en wat zijn de gevolgen voor de socialezekerheidsrechten? CBS-hoofdeconoom dr. Peter Hein van Mulligen gaf een cijfermatige presentatie over de stand van zaken van vrouwen op de Nederlandse arbeidsmarkt met een speciale focus op de flexibele arbeidsmarkt. Prof. mr. Ferdinand Grapperhaus gaf hierover een meer beschouwende presentatie. Aanwezige Kamerleden waren Linda Voortman (GroenLinks), Pieter Heerma en Pieter Omtzigt (beiden CDA) en enkele medewerkers.

Tot slot

Het PVO kijkt terug op een goed en productief jaar. Het hoogtepunt was het prettige gesprek met Premier Rutte in het torentje. Waar er vorige jaren vooral gesprekken plaatsvonden met bewindspersonen, kozen we nu voor organisaties (SER en VNO-NCW) die misschien minder zichtbaar, maar niet minder belangrijk zijn voor de totstandkoming van beleid dat vrouwen raakt.

De expertmeeting is goed verlopen en de cijfers van het CBS gaven een goed beeld van de positie van vrouwen op de arbeidsmarkt, waar nog een wereld te winnen is. Er is behoefte aan herziening van het concept, wat in 2016 aan de orde zal komen.

Communicatie

Het CDAV wil haar leden zo goed mogelijk informeren. Dit doen wij door middel van het aankondigen van activiteiten op de website van het CDAV www.cda.nl/cdav en door middel van digitale ledennieuwsbrieven. Daarnaast heeft het CDAV een LinkedInaccount en een Twitteraccount. Ook schrijven wij nieuws en achtergrondartikelen in het CDA.nl, op de drie pagina's 'Vrouw & Politiek', dat vier keer per jaar verschijnt.

Website www.cda.nl/cdav
E-mail cdav@cda.nl
Twitter [Twitter CDA Vrouwen](https://twitter.com/CDAvrouwen)
Facebook [Facebook CDA Vrouwen](https://facebook.com/CDAvrouwen)

Activiteiten CDAV landelijk

Nieuwjaarsbijeenkomst:

Traditioneel houdt het CDAV in samenwerking met de EVP-fractie begin januari haar nieuwjaarsbijeenkomst. Op 10 januari 2015 waren een kleine 70 belangstellende vrouwen afgekomen op het thema: **“In Liefde en Rechtvaardigheid: Het dagboek van Marga Klompé.”**

Iris Plessius, één van de schrijvers van het dagboek, gaf een boeiende inleiding over het werk en het leven van Marga Klompé.

Daarna gaf Esther de Lange, CDA-delegatieleider in het Europees Parlement een eerste reactie.

Marga Klompé (KVP) was de eerste vrouwelijke minister van Nederland. Zelf heeft ze nooit een autobiografie geschreven. Dat vond ze een uiting van ijdelheid. Wel hield ze gedurende haar eerste jaar als lid van de Tweede Kamer handgeschreven dagboeken bij over de politiek en haar leven. Deze zijn gebruikt om “in Liefde en Rechtvaardigheid” het dagboek van Marga Klompé samen te stellen.

Marga Klompé was voordat ze in tweede kamer kwam werkzaam als natuur- en scheikundedocente aan het meisjeslyceum Mater Dei in Nijmegen. Ze was actief in de Unie van Vrouwelijke vrijwilligers en werd namens het Nederlands Vrouwencomité afgevaardigd naar de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties.

Marga had een groot netwerk. In 1948 werd ze op de KVP-kandidatenlijst voor de Tweede Kamer gezet. Als enige vrouw in de fractie wist ze zich goed staande te houden tussen alle mannen. Ze geldt als grondlegster van de algemene Bijstandswet en de Wet op de bejaardenoorden. Zij was een groot voorvechtster van vrede en internationale gerechtigheid.

Haar rooms-katholieke geloof was een belangrijke inspiratie voor haar doen en laten. Voor haar waren mensen als dragers van maatschappelijk verbanden eerst en vooral verantwoordelijk voor het creëren van een liefdevolle en rechtvaardige samenleving waarin op een respectvolle wijze plaats is voor iedereen. Ze had een enorme inzet. Voor een privéleven bleef weinig tijd over. Een uniek mens met grote betekenis voor de Nederlandse samenleving.

Esther de Lange gaf in haar reactie heel mooi de verbanden aan met de huidige problemen in Nederland en Europa. Zeker zo kort na de aanslagen in Parijs zijn vraagstukken op het gebied van vrede en rechtvaardigheid heel actueel. Op de vraag: Wie wordt de Marga Klompé van de 21-ste eeuw gaf Esther aan dat we allemaal een stukje Marga Klompé in ons hebben en dat we daar ook naar moeten handelen. Dat was een mooie conclusie aan het eind van de bijeenkomst.

Algemene Ledenvergadering 13 juni 2015

De Ledendag was het startpunt van het Jaartheme 2015/2016: **‘De balans tussen werk, zorg en invloed’**

Ongeveer 1/3 deel van het inkomen in Nederland wordt verdiend door vrouwen, en dus 2/3 deel door mannen. Vrouwen verrichten veruit de meeste zorgtaken. Het gaat echter niet alleen om de combinatie van werk en zorg. Ook het aantal vrouwen op posities waar besluiten genomen moeten worden (bv in de politiek, in raden van bestuur) blijft achter.

“De balans tussen werk, zorg en invloed”. Een onderwerp dat ook 20 jaar geleden al op de agenda van het CDAV stond, maar nog steeds actueel is.

Mirjam Maasdam-Hoevers, fractievoorzitter CDA Provincie Utrecht liet aan de hand van een aantal cijfers de verschillen zien van de arbeidsparticipatie van de man en van de vrouw alsmede het aantal uren dat aan het huishouden wordt besteed.

Het aantal vrouwen in topfuncties blijft ver achter bij de mannen.

Tevens geeft ze aan dat 52% van de vrouwen niet economisch zelfstandig is. Vooral jonge vrouwen moeten zich realiseren dat je altijd de stap naar economische zelfstandigheid moet kunnen zetten. Het leven is niet altijd de roze wolk.

Vervolgens draagt Mirjam een aantal punten aan voor de discussie. Hoe blijven vrouwen tussen 30 en 50 actief? Moeten de eisen anders worden bv door flexibelere verbanden? Je moet er ook tijdelijk tussenuit kunnen stappen en op een later moment weer instromen. Vrouwen moeten elkaar steunen, maar hebben ook echte supporters nodig bv in selectiecommissies.

Daarna volgt er een rondetafelgesprek geleid door Josine Westerbeek-Huitink.

Toos Jongma-Roelants, o.a. voorzitter CDAV 1991 - 1995, geeft aan dat de faciliteiten 20 jaar geleden veel minder waren. Economische zelfstandigheid was toen een “vies” woord in het CDA. Ze heeft veel vrouwen aangedragen voor de lijsten en functies. Het hielp wel, maar het werd niet in dank afgenomen.

Mannen hadden soms moeite om vrouwen serieus te nemen op hun deskundigheid. Josine vult daar op aan, dat vrouwen elkaar ook moeten steunen in de vergadering.

Geeske Telgen-Swarts, o.a. lid landelijk bestuur PCOB, heeft niet een bepaalde vrouw die zij als voorbeeldfiguur ziet. Als zij bv kijkt naar haar moeder die werkte, dan vond ze dat als kind niet altijd leuk. Maar aan de andere kant straalde haar moeder daarmee uit: jullie kunnen dit later ook.

Zij geeft ook aan dat zij ervaart dat jonge mensen niet alleen maar een carrière willen, maar ook welzijn. De participatiesamenleving is een mooi woord, maar je blijft toch voor een belangrijk deel afhankelijk van je familie.

Hilde Kaemingk, o.a. CDA-raadslid Zeist, ziet deze eeuw als een eeuw van kansen voor vrouwen. In haar werk bij de bank zijn er goede faciliteiten bv voor wat betreft flexwerken en thuis werken.

De tijdsinvestering in haar raadswork is enorm. Bovendien wordt aanwezigheid verwacht op vreemde tijden zoals dinsdag om 14.00 uur.

Verder zegt ze dat de jonge generatie bezittingen minder belangrijk vindt, ze willen dingen ervaren (experience) en flexibel zijn. Er zijn zo veel keuzes: reizen, carrière, sporten, gezin.

Mirjam Maasdam-Hoevers, o.a. fractievoorzitter CDA Provincie Utrecht, geeft aan dat ook andere manieren van vergaderen gestimuleerd moeten worden. Telefonisch vergaderen gaat sneller bv een half uur ipv met 6 mensen naar Utrecht rijden om dan 2 uur bij elkaar te zitten. De uitdrukking van Ruth Peetoom “be there” kan gewoon niet altijd.

In de zaal wordt bepleit om het belang van de economische zelfstandigheid goed onder de aandacht te brengen.

- Er is geen vangnet voor vrouwen als je ‘narigheid’ overkomt zoals scheiding, ziekte, overlijden. Niet alleen voor jezelf, maar ook voor je kinderen. Het heeft ook consequenties voor je pensioen.
- In het onderwijssysteem zou je er al aandacht aan moeten besteden. Opleiding is dus erg belangrijk, want je moet later wel degelijk aan de bak.
- Door de globalisering en de vergrijzing is de druk op het werken door vrouwen heel hoog
- Besef dat in het carrièreperspectief de golfbeweging van de “levenscyclus” zit.

Activiteiten van diverse provinciale CDA V afdelingen

CDA V Fryslân

Bestuurssamenstelling per 31 december 2015

Sjoerdje Kok, voorzitter en lid DB van CDA Fryslân

Djoke Travaille, notulist

Rineke Osinga, lid en lid AB van CDA Fryslân

Minke van der Goot, secretaris (tot 1 april 2016)

Sjoukje Dijkstra, penningmeester

Akke Toren, secretaries (na 1 april 2016)

Bestuur

Er vindt een verandering in het Bestuur plaats, doordat Akke Toren zich weer beschikbaar heeft gesteld. Zij zal op de Jaarvergadering van 1 april 2016 de functie van Minke van der Goot als secretaris overnemen.

Het bestuur heeft 5 maal vergaderd, steeds bij de bestuursleden thuis. Tussendoor wordt er veel via de mail met elkaar afgestemd. Naast de vaste agendapunten kwamen ook actuele zaken in het bestuur aan de orde. Iedere vergadering is tijd besteed aan actuele (politieke) zaken.

Algemeen

Het jaar 2015 is voor ons bestuur een plezierig jaar geweest. We mochten ons 35-jarig jubileum vieren. Dit is dan ook met een feestelijke bijeenkomst herdacht in de Waalse Kerk.

We hebben goede vergaderingen gehad en naast de bestuurlijke zaken hebben we actief gereageerd op actuele politieke zaken. In Fryslân is het CDA Vrouwenberaad nog steeds een actieve club. Zij wordt gevormd door vrouwen die zich vanuit hun christelijke achtergrond in willen zetten voor de maatschappij. Het e-mail adressenbestand omvat ruim 300 adressen. Het CDA Vrouwenberaad stelt zich niet alleen open voor CDA vrouwen maar voor alle geïnteresseerde vrouwen. Dit jaar is gekozen voor activiteiten binnen en buiten de provincie. Het bestuur maakt deel uit van de netwerkgroep CDA4WOMEN die helaas in 2015 geen gezamenlijke bijeenkomsten heeft georganiseerd.

Activiteiten CDA V Fryslân in 2015

Bezoek “Fier Fryslân”

Op 11 februari is er een bezoek gebracht aan “Fier Fryslân” in Leeuwarden.

“Fier Fryslân” is een expertise-en behandelcentrum op het terrein van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Hun visie is: geweld begint, waar respect stopt. Geweld in de privésfeer is niet alleen het probleem van het slachtoffer. Daarom richt Fier zich op alle betrokkenen bij het geweld. Fier zoekt altijd naar mogelijkheden om gezinsleden bij de hulp te betrekken, behalve als dit om veiligheidsredenen niet mogelijk is.

Mevrouw Anke van Dijke en haar medewerkster Linda Gerritsen hebben ons uitleg gegeven over "Fier" Mony Brandsma, destijds CDA Statenlid heeft meegewerkt om alle geledingen van zorg hier onder één dak te krijgen. Het betreft de Jeugdzorg en "Blijf van mijn lijf".

"Fier" biedt hulp d.m.v. verschillende afdelingen: "Asja" is bedoeld voor meisjes die slachtoffer zijn van loverboys.

"Zahier" biedt hulp aan vooral de opvang van vrouwen en meisjes uit vooral Noord-Afrika, het Midden Oosten, en Azië. Zij hebben vaak te maken met eerge relateerd geweld.

"Metta" richt zich op de opvang van meisjes van 12 tot 23 jaar, die soms al voor hun zesde jaar getraumatiseerd zijn.

"Rena" biedt gespecialiseerde hulp aan door heel het land. "Fier" is er ook voor de ambulante hulp en is door de vereniging van Nederlandse Gemeenten landelijk erkend hierin.

Voor het financieren van al deze hulp kan men bij de WMO aankloppen, maar ook wordt men ondersteund door vele vrijwilligers en sponsors. Men probeert zoveel mogelijk zelf supporting te zijn!

Op 8 april werd onze Algemene ledenvergadering gehouden in "Nijkleaster" in Jorwert.

Na het formele gedeelte van deze jaarvergadering werd het woord gegeven aan ds. Hinne Wagenaar. Hij is pionierpredikant voor Nijkleaster. Nijkleaster is een pioniersplek van de Protestantse Kerk in Nederland.

Op 28 oktober 2012 is men gestart met deze pioniersplek om hier een klooster in de hedendaagse tijd te realiseren.

Een plaats van bezinning in deze vaak hectische maarschappij.

Men doet dit d.m.v. wandelingen met een bezinningsonderwerp en korte bijeenkomsten in de kerk van Jorwert.

Op 28 september 2014 vierde Nijkleaster in Jorwert de afronding van de geldinzamelingsactie "het verhaal gaat door/It ferhaal giet fierder.Help ons bouwen".

De realisatie van de Ferdjipping was een feit. Deze verbouwing kon tot stand komen door giften en vele vormen van vrijwilligerswerk. Al eerder waren de Foartsjerke en de hal door een verbouwing aangepakt en men had nu twee goed bruikbare en geoutilleerde ruimtes tot de beschikking.

Elke woensdag ochtend is iedereen hier welkom voor een ontmoeting, wandeling en bezinning.

Op deze manier wil men aan de titel van het boek van Geert Mak "Hoe God verdween uit Jorwert" een ommekeer maken door religie d.m.v. bezinning te laten beleven op deze pioniersplek.

Bezoek Tweede Kamer op 2 oktober

In een touringcar met 50 vrouwen vertrokken we naar Den Haag. Tijdens de rit vertelden een aantal raadsleden uit enkele Friese gemeenten hun ervaringen over het raadswerk.

Bij de Eerste Kamer aangekomen werden we ontvangen door het Eerste Kamerlid Wopke Hoekstra.

De Eerste Kamer krijgt advies van de Raad van State en besluit daar wel of niet iets mee te doen. Zij beoordeelt wetgeving en besluiten die door de Tweede Kamer zijn genomen. Zij komen daarvoor iedere dinsdag bijeen.

Tijdens de vergaderingen is er in tegenstelling tot de vergaderingen in de Tweede Kamer zelden publiek bij aanwezig.

Daarna heeft Wopke Hoekstra ons rondgeleid en veel verteld over het monumentale gebouw met prachtige schilderijen, plafonds en wandversieringen.

Hierna brachten we een bezoek aan het Mauritshuis, waar een zeer deskundige gids ons veel informatie gaf over de verschillende schilderijen.

Op de terugreis hebben we onze activiteiten gepresenteerd voor de komende tijd.

Jubileumviering 35 jaar CDAV

Op 28 november in de Waalse kerk hebben we ons 35-jarig jubileum gevierd.

Er waren 45 vrouwen aanwezig waaronder een aantal voormalige actieve leden/bestuursleden. Dhr B. Bilker heeft een lezing gehouden over Maria Louise van Hessen-kassel “Marijke Meu”. Zij is de belangrijkste provinciale vrouwelijke Friese bestuurder uit onze geschiedenis geweest. Zeer passend in ons jubileumjaar.

Het orgel werd bespeeld door dhr A. Osinga, voor en na de bijeenkomst.

Als afsluiting werden er hapjes en drankjes geserveerd.

Kerstgroet Ook dit jaar is via de e-mail een kerstgroet verspreid naar de leden. Deze kaart met gedicht was deze keer verzorgd door Djoke Travaille. Gezien de vele positieve reacties hopen we hier ook in 2016 mee door te gaan.

Andere contacten

Naast onze eigen activiteiten werden er vergaderingen en bijeenkomsten van andere vrouwenorganisaties bezocht en van het landelijk CDA Vrouwenberaad. Daarnaast waren er regionale bijeenkomsten en ledenvergaderingen van CDA Fryslân. Een afvaardiging bezocht bijeenkomsten van de Friese Christelijke Plattelandsvrouwen, de Hervormde Vrouwengroep, de Protestante Vrouwen Organisatie en anderen. Ook werden door de CDA-vrouwen de Landelijke CDA-congressen bijgewoond.

Het Bestuur van CDAV Fryslân kijkt terug op een boeiend en inspirerend jubileumjaar met veel activiteiten.

CDAV Overijssel

Het CDAV Overijssel heeft in 2015 een behoefte-onderzoek uitgezet. Er hebben toen 20 mensen aangegeven dat ze wel behoefte hebben aan een thema-avond.

Een kleine werkgroep heeft zich bezig gehouden met het organiseren van een bijeenkomst op 15 februari 2016 met als thema mantelzorg

Inmiddels is de bijeenkomst ook geweest. Het was een heel inspirerende avond met ongeveer 60 bezoekers.

CDAV Gelderland

Het bestuur bestond per 1 januari 2015 uit:

- Mevrouw A.M.Th. Vreman, voorzitter
- Mevrouw J. van Schuylenburg, penningmeester
- Mevrouw P.E. Jacobs, secretaris
- Mevrouw A.E.H. Looman-van Breen

Bestuurswijzigingen:

In de Algemene Ledenvergadering van 6 maart 2015 hebben we afscheid genomen van Jeannette van Schuylenburg. Jeannette heeft zich meerdere termijnen ingezet voor het CDAV Gelderland als penningmeester en als vertegenwoordigster van het CDAV Gelderland in de HRM-commissie Gelderland.

Loes Looman is de nieuwe penningmeester per 6 maart 2015.

In de Algemene Ledenvergadering van 28 november 2015 is mevrouw Reini van Schoor benoemd als bestuurslid. Er zijn 3 vacatures in het bestuur van het CDAV Gelderland.

Bestuursactiviteiten:

Het bestuur heeft 3 maal vergaderd in 2015, te weten op 16 januari, 3 juli en 23 oktober.

Daarnaast zijn er tal van provinciale vergaderingen bijgewoond door meerdere bestuursleden.

Anne-Marie Vreman woonde de vergaderingen bij van het Bestuur CDA-Gelderland als bestuurslid. Jeanette van Schuylenburg heeft de vergaderingen van de HRM-commissie CDA Gelderland bijgewoond en zal dat doen tot 1 maart 2016.

Op 13 juni 2015 vond een ledenvergadering plaats van het CDA Gelderland, met verkiezingen voor 3 vacatures van bestuurlijke functies. Het verheugt ons dat alle vacatures zijn ingevuld door dames. Mevrouw Liza Kozłowska, net verhuisd naar Gelderland, is de nieuwe secretaris. Mevrouw Anita Ermers, ook betrokken CDAV-lid, is gekozen als bestuurslid met de portefeuille Euregionale samenwerking. Mevrouw Anita Sorensen is de nieuwe vicevoorzitter.

Helaas was deze ledenvergadering ook gepland op 13 juni 2015. Jammer gezien het feit dat de landelijke bijeenkomst van het CDAV in onze provincie, in Ede, al veel eerder gepland was en tijdig gecommuniceerd.

Anne-Marie Vreman vertegenwoordigt CDAV Gelderland in het landelijk CDAV.

Op woensdag 7 oktober 2015 vond de Expert meeting “Lifting the Veil”; wat werkt wel en niet in de strijd tegen kindhuwelijken plaats bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag. Minister Lilianne Ploumen (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) en Prinses Mabel van Oranje (Girls not Brides) hielden deze dag speeches. Het onderwerp kindbruiden stond en staat op dit moment nog eens extra hoog op de agenda naar aanleiding van het nieuws dat Syrische kindbruiden asiel hebben aangevraagd in Nederland. Kindbruiden is een globaal probleem en gigantisch van omvang.

Het heeft alles van doen met genderongelijkheid; het ligt eraan ten grondslag en het houdt genderongelijkheid in stand! Anne-Marie Vreman en Nelleke Jacobs woonden deze Expertmeeting bij. We werden zeer verwelkomd aangezien we nagenoeg de enige politieke vertegenwoordigers waren.

Provinciale Statenverkiezingen 2015

Het aantal vrouwelijke kandidaten op de verkiezingslijst en zeker de verkiesbare plaatsen, was teleurstellend te noemen. Bij de evaluatie na de verkiezingen werd de noodzaak aangegeven om een afvaardiging van het CDAV in de sollicitatiecommissie te manifesteren.

Er zijn 9 zetels behaald door het CDA in de provincie Gelderland. Twee gedeputeerden werden benoemd door deelname aan de coalitie. Alleen hierbij is de 50/50 verdeling van toepassing. Van de negen zetels worden er 3 door een vrouw ingevuld.

Activiteiten in 2015

Apeldoorn, 6 maart 2015

Bijeenkomst bij **Mode & Co**, onderdeel van Geluk & Co. Dit is een samenwerking tussen Riwis en de Passerel. Twee maatschappelijke ondernemingen met een brede kijk op ‘meedoen naar vermogen’ willen de kansen voor mensen met een afstand tot de samenleving optimaliseren. Ze doen dit onder het label Geluk & Co.

Op **zaterdag 25 april** organiseerde CDAV-Gelderland in samenwerking met **CiEP** Personal Quality and Results een workshop efficiënter werken. De workshop werd gegeven door **mevrouw Jolien van Koeveringe**.

Tijdens de door ons aangeboden workshop werden de highlights van CiEP, *CHANGE INTO EXCELLENT PERFORMANCE*, aangestipt en werd met name ingegaan op effectief gebruik van email.

Voor een volledige training verwijzen wij u naar de site: www.ciep.com.

29 september 2015 in Twello in samenwerking met CDA Senioren over Financiële problemen.

De laatste bijeenkomst was **28 november in Apeldoorn**. Het betrof een informatiebijeenkomst over **Kindbruiden**. Het doel was om meer “awareness” te creëren, helemaal nu Syrische kindbruiden asiel hebben aangevraagd in Nederland.

CDAV Flevoland

Bestuur:

Monique Toorenborg
Riekje van Belle
Jenneke Wagenaar

Activiteiten:

Het CDAV Flevoland beleefde in 2015 haar eerste jaar. Dit jaar werd voornamelijk gebruikt om de organisatie op te starten en het beleidsplan voor de komende jaren op te stellen.

Op 14 oktober 2015 vond de allereerste bijeenkomst plaats met als thema Balans tussen werk en mantelzorg, dat in samenwerking met het VMCA werd georganiseerd.

Deskundige inbreng kwam van Jos Alders en Magda van Gestel. Jos Alders geeft voor de Almeerse vrijwilligers- en mantelzorgcentrale VMCA cursussen aan mantelzorgers. Magda van Gestel heeft vanuit haar organisatie KOMMA van Gestel een 'Protocol Mantelzorg' ontwikkeld: een bruikbaar protocol

dat werkgevers kunnen inzetten om mantelzorgers te ondersteunen. Samen brachten zij veel expertise in over werkende mantelzorgers en de knelpunten die zij soms ervaren.

In twee workshops werd doorgesproken over persoonlijke ervaringen met mantelzorg. Hier bleek dat positief en gezond blijven het allerbelangrijkste is voor mantelzorgers. Je zult eerst goed voor jezelf moeten zorgen, voordat je voor anderen kunt zorgen. Het meest op-

merkelijke knelpunt voor mantelzorgers is onbekendheid. Vaak weten collega's van elkaar niet dat zij mantelzorgers zijn en welke impact dit heeft op het werk. Mantelzorgers zullen hun thuissituatie bespreekbaar moeten maken op de werkvloer, zodat collega's en leidinggevenden weten hoe en wanneer ze kunnen helpen.

De kant van de werkgever werd ook besproken. Een werkgever kan helpen overbelasting van mantelzorgers te voorkomen. Bijvoorbeeld via invoering van flexwerken, flexibele arbeidstijden en onderling overdraagbaarheid van zorgverlof. Of door het aanbieden van een cursus 'In balans' aan de mantelzorgers. De belangrijkste taak van de werkgever ligt op het gebied van bewustwording van het feit dat er veel mantelzorgers zijn en het belang om hen te ondersteunen.

Ze dient voor een goede open sfeer te zorgen, waarin mantelzorgers hun privésituatie bespreekbaar durven te maken en collega's bereid zijn te helpen.

De avond werd afgesloten met het belichten van de rol van de politiek. Het vinden van een balans tussen werk en mantelzorg is vooral een taak van werkgever en werknemer. De overheid heeft vooral de faciliterende rol. Ze heeft een taak in het wegnemen van juridische knelpunten en in het ondersteunen van wijkteams en organisaties zoals het VMCA. Ook werd benadrukt dat er veel waardering voor mantelzorgers is, wat bijvoorbeeld naar voren komt in het ‘mantelzorg-compliment’ of ‘Mantelzorgwaardering’.

CDAV Noord-Holland

Het CDAV is voor veel van onze bijna 400 leden (laatste update) een belangrijk deel van hun CDA-lidmaatschap. Er zijn dit jaar leden bijgekomen, maar helaas zijn er ook overleden.

De 13 afdelingen van het CDAV Noord-Holland zijn zeer actief. Regelmatig komen zij bij elkaar, dit varieert van elke maand tot een paar maal per jaar.

Via de sociaal media heeft het CDAV-NH veel contact via twitter, linked-in en facebook. Hier kondigen wij als CDAV-NH de activiteiten en bijeenkomsten aan.

Het bestuur is dit jaar van bestuursleden gewisseld. Maria Helsloot volgde Thea van der Klei op als bestuurslid.

Als een rode draad loopt door het CDAV-NH: de participatie van de vrouw in politiek en bestuur.

Waar was het CDAV.NH in 2015

1. Het CDAV is vertegenwoordigd op de AB en DB-vergaderingen van het CDA-NH
2. De voorzitter van het CDAV heeft zitting in de HRM-commissie van het CDA-NH
3. Dames opgeroepen de vrouwelijke kandidaten te ondersteunen tijdens de provinciale staten en de waterschapsverkiezingen.
4. Nieuwjaarsreceptie CDAV bezocht in Utrecht met als onderwerp wie wordt de nieuwe Marga Klompé.
5. Woensdag 11 februari 2015 bijeenkomst Haarlem over Waterschap met Petra van Ollefen en Mariëtte de Vries in Haarlem stadhuis 09.30-12.00 uur over de waterschappen gesproken.
6. Zondag 8 maart 2015 Internationale vrouwendag Vluchtelingenwerk Ned. In Heiloo met workshops, lekker eten, dans en ontmoeting.
7. De facebooksite van het CDAV-NH heeft 350 vrienden en 55 volgers. Via deze nieuwe media bereiken wij jonge vrouwen en ook mannen die geïnteresseerd zijn in het CDAV-NH in haar activiteiten.
8. ALV CDAV-NH is gehouden op 25 april in Noord Scharwoude met als spreker Gido Oude Kotte wethouder van Heerhugowaard met als onderwerp hoe ver mag je gaan met de vrijheid van meningsuiting.
9. Op 30 mei 2015 is de zomeractiviteit gehouden **Thema:** "High Tea in Hoorn, Wereldgeschiedenis en persoonlijk levensverhaal" spreker Monica Bouman. Tevens een High Tea in het kader van het 35-jarig bestaan van het CDA(V).

10. Geweldige ondersteunende actie van @CDAvrouwen in @ADkrant . Heel goed ook voor de @waterschappen. <http://t.co/VT0Z7CoQ8S> ondersteuning van de vrouwelijke kandidaten.
11. Netwerkbijeenkomst 3 oktober 2015 in fort Vijfhuizen "VROUWEN & ONDERNEMERSCHAP" sprekers Lucette Vermeijden (Haarlem) oprichter van Jolie Care, Nazorg Borstkanker. Henny Dingeman (Heemstede) eigenaar Independent Facts Management. Zij begeleidt ondernemers die buitenlandse markten willen verkennen/opgaan.
12. Enkhuizen 28 november 2015 de ALV met als Thema "over het leven van vissersvrouwen". Vrouwen die heel erg op zichzelf zijn aangewezen al van oudsher. Twee generatie vissersvrouwen vertellen over de voors en tegens van hun bestaan. En hun zelfstandigheid en zelfredzaamheid.

Onze goede voornemens voor het nieuwe jaar?

Op 8 maart 2016 besteden we aandacht aan de Internationale Vrouwendag. Samen met Vluchtelingenwerk Nederland. Er worden wereldwijd nog steeds veel vrouwen onderdrukt.

CDAV-NH is actief voor vrouwen, ook in 2016

CDAV Utrecht

CDAV Zuid-Holland

Vrijdag 23 januari 2015 organiseerde de CDAV afdeling Zuid-Holland een nieuwjaarsbijeenkomst met als thema “Zorg en Werk in balans” in het provinciehuis in Den Haag.

Tijdens deze middag kon men kennismaken met de provinciale staten kandidaten, Herman van de Bent en Meindert Stolk en Tweede Kamerlid Peter Oskam. Wat vinden zij van de balans zorg en werk? Dorinda Gerts, lijsttrekker voor het waterschap Schieland en Krimpenerwaard gaf de aftrap van de middag met een inleidend betoog over zorg en werk. Zij benadrukte dat het bij de verdeling van zorg en werk niet alleen moet gaan om economische zelfstandig maar ook om ontplooiing.

Na haar inleiding gaf zij het woord aan de heren en vroeg aan de hand van enkele stellingen wat hun visie is op de verdeling van zorg en werk. Er tekende zich een duidelijke tweedeling af. Meindert reikte vooral praktische oplossingen aan. Zo pleitte hij voor een integrale aanpak voor de zorg van kinderen en ouders en eenvoudiger regelgeving zodat bijvoorbeeld mantelzorgwoningen mogelijk zijn. Herman ziet niet een probleem en vindt dat de balans zorg en werk vooral binnenhuis in evenwicht moet worden gehouden. De jongere generaties zouden die balans zelf wel in evenwicht kunnen houden. Na afloop was er nog tijd om te netwerken.

De tweede bijeenkomst op woensdag 17 juni 2015. Tijdens deze bijeenkomst gaf Ellettha Schoustra een lezing over de geschiedenis van de vrouwenemancipatie. Door de aanwezigheid van 12 dames van de stichting Avrasya gaf dit een levendige discussie. Wat een harmonieus huwelijksleven is, of zou moeten zijn, daarover heeft elke cultuur haar eigen tradities en idealen.

Er was ook veel aandacht voor interculturele relaties met de vraag waarom verlopen interculturele relaties die vaak zo stralend beginnen op den duur zo moeizaam? Het gevoel van onbegrip en onzekerheid bezorgde menige vrouw in een interculturele relatie zoveel frustratie dat er een huwelijksbreuk ontstaat.

Na de lezing van Ellettha kregen we een rondleiding door het Provinciehuis van Ellen Verkoelen. Daarna was het tijd voor een hapje en een drankje en om te netwerken.

Tevens namen wij afscheid van Anita de Vogel.

Door privéomstandigheden is de jubileumviering in oktober niet doorgestaan.

CDAV Zeeland

CDAV Zeeland *'vanuit verscheidenheid naar verbondenheid'*

Graag stellen wij, de initiatiefgroep ter oprichting van een zelfstandige afdeling van het CDAV in de provincie Zeeland, ons voor:

Marleen van Kooten

Suzanne van Avermaete

Krijnie Hoek

Carla Hoogerland

De provincie Zeeland is inmiddels de enige provincie zonder eigen afdeling of netwerk binnen het CDAV. Hier willen wij verandering in brengen.

Graag zoeken wij daarbij de samenwerking met andere afdelingen. Daarom hebben wij begin 2015 deelgenomen aan een inspirerende bijeenkomst in Breda georganiseerd door het CDAV Brabant. Maar hoe zet je een afdeling op, vanuit welke visie wil je werken, waar ligt onze focus? Deze en andere aspecten hebben wij in mei besproken met bestuurslid van het CDAV, Mireille de Jonge. Vervolgens hebben wij in juni gesproken met het CDAV Utrecht en CDAV Brabant. Zij hebben hun ervaringen met ons gedeeld over hoe je een afdeling opzet en vervolgens onderhoudt. Een zinvolle bijeenkomst!

In oktober zijn wij officieel begonnen om het CDAV Zeeland handen en voeten te geven. Wij hebben allereerst een aantal pijlers geformuleerd aan de hand waarvan wij willen gaan werken;

- Leveren van inbreng politieke beeldvorming door vrouwen;
- Politieke bewustwording van vrouwen;
- Integratie en participatie van vrouwen;
- Uitgaan van de kracht van de vrouw; verbinden;
- Netwerk van vrouwen vergroten en daarmee invloed uitoefenen;
- (Zeeland doet ook mee?) Zeeuwse vrouwen doen ook mee.

Deze pijlers worden begin 2016 uitgewerkt in een aantal stellingen die centraal zullen staan tijdens onze introductiebijeenkomst op zaterdag 16 april 2016. Alle vrouwelijke CDA-leden van Zeeland zullen voor deze bijeenkomst een uitnodiging ontvangen.

Is er voldoende draagvlak binnen onze provincie voor het CDAV Zeeland? Dit is de onderliggende vraag die wij tijdens deze bijeenkomst samen met de aanwezige vrouwen willen beantwoorden.

Wij zijn ervan overtuigd dat het CDAV Zeeland een belangrijke rol kan spelen als netwerkorganisatie, maar ook een actieve bijdrage kan leveren in het stimuleren van meer vrouwen in de politiek zodat er een betere afspiegeling van de samenleving ontstaat – zonder daarbij deskundigheid van ondergeschikt belang te zien.

Wij hopen in 2016 formeel van start te kunnen gaan als CDAV Zeeland!

CDAV Noord-Brabant

Onze uitdaging is om zoveel mogelijk vrouwen actief deel te laten nemen aan alle activiteiten en bijeenkomsten.

Het jaarthema van 2015 heeft als onderwerp 'de balans tussen werk, zorg en invloed'. Hierbij denken wij bijvoorbeeld aan de knelpunten van jonge vrouwen met een baan en kinderen. Het combineren van werk en zorg blijft een actueel thema. Een minister zei in 2013: "Het patroon waarbij de vrouw de meeste zorgtaken vervult, is nog lang niet doorbroken. De impliciete code dat het toch bedenkelijk is als een moeder voltijd werkt, blijkt hardnekkig. Dit kost de samenleving geld. Het laat veel carrières en dus veel talent onderbenut, en heel veel Nederlandse vrouwen zijn niet economisch zelfstandig".

Het gaat niet alleen om de combinatie van werk en zorg. Ook het aantal vrouwen op posities waar besluiten genomen moeten worden (bv in de politiek, in raden van bestuur) blijft achter.

Het CDAV Brabant heeft ervoor gekozen om het jaarthema te belichten vanuit de financiële kant en te kijken naar pensioenrechten, met name die van vrouwen. Zoals de vroeger veelgehoorde slogan luidt: 'een slimme meid is op haar toekomst voorbereid'.

Onze activiteiten en bijeenkomsten van 2015

- Wij zijn met het thema duurzaamheid landelijk kampioen geworden omdat we de meeste deelnemers hadden aan de 'Foodbattle' en het minste verspilden.
- Op 28 februari hebben wij een ALV-bijeenkomst gehouden in de Waalse Kerk in de Nassaustad Breda.

Veel interactie in Waalse Kerk, Breda

Met succes thema, 'CDA-Vrouwen ontmoeten ondernemende Bredase Vrouwen',
Heel Kansrijk: 'Laat je inspireren door vrouwen die hun kansen grepen, nu en in het verleden'.

- Op 27 juni hebben we in Den Bosch een brainstormsessie gehouden met vertegenwoordigers van CDAV-Utrecht en de startende groep vrouwen van CDAV-Zeeland. We hebben veel van elkaar geleerd.

- Op 3 oktober heeft CDAV-Brabant een ALV-bijeenkomst gehouden in Ulvenhout.
  - Onderwerp: het jaarthema. Hoe zit onze pensioenopbouw in elkaar en wat zijn de knelpunten waar vrouwen mee te maken hebben?

Luisteren naar presentatie Caroline Jones

- In de Provinciale Vrouwenraad (PVR) zijn we vertegenwoordigd.
- CDAV-Brabant heeft inbreng geleverd aan de commissie Machielsen.
- CDAV-Brabant heeft vrouwen voorgedragen voor besturen CDA landelijk en CDA provinciaal.
- De nieuwsbrief CDAV-Brabant, waarin informatie gegeven wordt over activiteiten en bijeenkomsten, is in 2015 verschillende keren verschenen. Dit voorzien van foto's en illustraties. Leuk om te lezen, een aanrader.